

Kriminologické aspekty organizované kriminality

Abstrakt

Cílem této diplomové práce je uchopit téma organizované kriminality jako celek a vytvořit tak dílo, které by pomohlo pochopit tento fenomén v kontextu dnešního světa. Práce rozebírá daný jev primárně z hlediska kriminologického, sekundárně však také z hlediska trestněprávního.

V samotném abstraktu je vhodné upozornit, že je možné nalézt rozdíl mezi termíny organizovaná kriminalita a organizovaný zločin. Tento rozdíl je vysvětlen v úvodu práce. V této diplomové práci jsou oba termíny používány *promiscue*.

Práce je rozdělena na dvě části. První část je obecným pojednáním o charakteristice organizované kriminality. Druhá část se zabývá organizovanou kriminalitou v poměrech České republiky.

První kapitola se věnuje pojmu organizované kriminality z několika perspektiv, kromě legální a kriminologické definice také řeší, jak je tento pojem vymezen v zahraniční literatuře. Dále je představen koncept transnacionálního organizovaného zločinu, jehož poznání je pro současnou kriminologii klíčové. Na konci kapitoly jsou objasněny rozdíly mezi druhy skupinové trestné činnosti.

Autorka by ráda vyzdvihla význam druhé kapitoly, která pojednává o subjektech organizované kriminality, protože kapitoly zaměřené na oběti a pachatele se vyskytují v literatuře o organizovaném zločinu spíše sporadicky. Jedna z podkapitol se věnuje samotné zločinecké organizaci – uvádí, jaké typy zločineckých organizací existují a jaká jsou jejich specifika.

Třetí kapitola první části je zaměřena na projevy organizované kriminality. Pojednává o vybraných formách páčání organizované kriminality, porovnává organizovanou kriminalitu s některými dalšími druhy trestné činnosti a diskutuje negativní následky aktivit organizované kriminality.

První kapitola druhé části se věnuje vývoji organizované kriminality v ČR, který analyzuje tak, že na začátku rozebírá původ organizované kriminality, poté se zaměří na kriminogenní faktory v českém společenském systému a nakonec uvede některé mezníky v historii české organizované kriminality.

Další kapitola rozebírá strukturu organizované kriminality na území ČR, a to nejdříve obecně a poté se zaměřuje na roky 2020 a 2021. Podkladem pro rozbor byly mimo jiné také

statistiky Ministerstva spravedlnosti ČR. Kapitola obsahuje také důležitou podkapitulu o účasti cizinců na organizované kriminalitě v ČR s důrazem na ruskojazyčný organizovaný zločin, asijský organizovaný zločin a balkánské organizované zločinecké skupiny.

Třetí kapitola druhé části pojednává o potírání organizované kriminality v ČR. Autorka považovala za důležité zařadit do této kapitoly především pojednání o prevenci organizované kriminality a mezinárodní spolupráci v oblasti boje s organizovanou kriminalitou. Právní nástroje boje s organizovaným zločinem v českém právním řádu jsou uvedeny ve stručném přehledu.

Práce vrcholí kapitolou, jež pomocí síťové analýzy nastiňuje konkrétní případ z roku 2012 – tzv. metanolovou kauzu. Tato závěrečná úvaha propojuje poznatky o organizovaném zločinu uvedené v přechozích kapitolách s reálným případem.